

ומגהצים כבושורים וכו' וי' ומשם היה צריכה להיות הירידה למקום ותחתיו יתור, לארץ כנען שהיא המקורקפה שבאצטו, וכתבנו כנען בידו מאוני מלמה, על מנת לעשות מונה (ארץ) שרצה לעשות רצון קונוה' 13, ארץ אשר ג' עיני ה' אפקוד בה מרשית השנה ועד אחריה שנה 16, ארץ ישראל ע"ש כי שרית אם אלקים ועם אנשים ותוכיחם 15, ויזאת יהיה סענתם אפס כי עו העם היושב בג' 16, שהארציות והחמירות בההישבות אשר שהארץ אותם ותוריד לע"י עבודה הכורדים במדבר ה' זתם כל הגזל, מן ומי הבאר אותם ממדונתם, משא"כ במדבר ה' וכי קטן שנוצר נוצר ככשוו ולבושים, שהיו עניי הכבוד מנהגו, וכי קטן שנוצר נוצר ככשוו עמוהו, ויינו שהיו כל ההמשכות מלמעמ"ם בשלימות, וזו היתה סענתם, כמה צריכים לרדה למקום החוזן, הרי אפשר לעסוק בעבודה במדבר בהליכה מוצר אל חיל במקום הקדושה גופא, ובפרט האויר מ"ת, וזהו מה שמבואר במקרה 19 שהמרגלים היו מבוי' עולם הליכה ולא רצו לרדה לעולם המעשה, ומדבר הוא דעת ריבון, והם רצו פישאל במדבר, ולא יכנסו לארץ כנען.

והנה ביטוי סענת המרגלים ה' ע"י כפב, כמ"ש 20 והם כפב ג' והענין הוא, הנה ויהם היינו שהשוותי אותם 21, וענין השוויקה ה"ע אביסול, דמכד בחי' הדיבור (דרגה המרגלים) א' אשר דגויע צמיעה העבודה במעשה דוקא, וע"י השוויקה וביטוי ע"י כאם למעלה המעשה, וזהו מה שמקורבים ענין זה עם התפלת נעשה זושמר, דהקדמה נעשה זושמר, הנה זושמר על זה, שהיה ענין הביטוי זושמר על צדו של צמיעה מהביטוי דצור (כמשה"ל בדרושי שבוטוח), הרי הדיבור המשוש דהקדמה נעשה זושמר הוא, שמקיים (גם קדמה במעשה) נעשה, עשי' כמנע, דכל המצוה וקדשים רובם ככולם תפייים דוקא בא"י ובפרט עניני וקדשים וקדשים (כמנע כלק"ח בהקדמת הדרוש 23), זושמע, היינו דהנה והשנה.

וזהו מה שאמר כפב ענה נעלה וירשנו אותה כי יוכר נוכר זת, וארז"ף (והבא כפר"ש) 21 ענה נעלה אפילו בשמים והוא אמר

- (11) פרש"י בהעלותו: י. לך, עקב ח, ד. ו. (12) חשע יב, ח. (13) כ"י פ"ה.
- ח. (14) עקב יא, יב. (15) וישלח לב, בח. (16) פרשתנו ג, בח. (17) שם לב.
- לב. (18) ראה פרש"י עקב ח, ד. ובס' באר בשדה על פרש"י שם, ראה ד"ר שלח לך משמ"י (ס"ט) משמ"י ע קצ"ד. (19) ראה לק"ח פרשתנו ל, א-ב. לח.
- מ"ג ג. (20) פרשתנו ג, י. (21) סופה לח, א. פרש"י עה"פ, וראה אות"ח במדבר חספת ע' איתקא ואילן, המשל מע"ב ח"א ע' חקנד. (22) לק"ח פרשתנו ל, ב. ראה גם אות"ח פרשתנו ע' חמד.

הנחת ה"ח בלתי מוגה

בס"ד. ש"פ שלח, מכה"ח המון ה'חש"מ. הנחת ה"ח בלתי מוגה
ש"ח לך אנשים ג' ו', וידוע דיוק רכוחינו נשיאינו בזה (בלק"ח 21) ובהדרושים שקרא"ח 31) דהבין ענין המרגלים, שהיו נשיאי העדה אנשי שם וכתבו כ"ב נשיא בהם, ובפרט ע"פ מה שארז"ל שלח לך לדעתה, שנשמתו לדעתו של משה רבינו, ומהו הטעם שלא רצו לזנוס, לארץ ישראל.

וממשיך בלק"ח, הנה כתיב 5, כי לא עץ הקדש כבוד יחי' האדם, כי על כל מוצא פי ה' יחי' האדם, וצריך דהבין היחודו שלביתם והלא האדם ג"כ במאמר נברא, (והיינו ע"י מוצא פי ה' שבלב) ולמה צריך האדם לקבל חיותו ממוצא פי ה' שבביתם, ע"כ. ויש צבאר קישור הענינים, דהנה ענין המרגלים ה' בק"ח הכנה ללבוש א"י וכניסה לארץ, וענין הקדש הוא מן הארץ כמ"ש 5, דהיינו דהם מן הארץ, וזהו מה שמבאר ענין הקדש שמן הארץ בחול הקדמה צבאר ענין המרגלים, ומבאר דהמוצא פי ה' שבלב, שלשו כמעשה יתור, מהמוצא פי ה' שבאדם.

והענין הוא, דהנה כעוה"ז יש ד' סוגים, דזם צומח חי ומדבר, ומד' זה הוא מלמעמ"ע, ויש מעשה בדומם צביל הסוגים שקמעה הימנו, וע"ז כצומח וע"ז בחי צביל סוג המדבר, כולל הסוג א"י נעלה שבבית המדבר גופא שהם ישראל, אדם קרויים אדם, וזהו מה שהאדם מקבל חיותו מן הקדש דוקא, דהם הוא צומח, והקדש בא מן הארץ, מן הדומם, כי דוקא ע"י הידידה למטה מטה ביתר, נפעל עיקרי גדול ביותר, והוא ענין הכניסה לארץ, ובפרט לארץ כנען, שהיא (וארץ מצרים) מהמקורקפה שבארצות ארץ ישראל ע"י עה"פ כמעשה ארץ מצרים גו' 17, כי דוקא ע"י הידידה למטה מטה ביותר, נפעל עיקרי בבני ישראל.

וכוה יוכר ענין המרגלים, דהנה המרגלים היו נשיאי העדה (וכמ"ש 15) כל נשיא בהם, ולכן יהיה סענתם כמה צריכים לצאת מן המדבר אל ארץ כנען, דכמדבר היו ניוונים מן המן שהיא דהם מן השמנים, ואין בו סכולה, ולא ניתנה תורה אלם לאוכלי המנן, והי' להם פנים מבארה של מרימסו, והענינים היו מקיימים אותם,

- (1) פרשתנו ג, ב. (2) פרשתנו ל, ג. ואילן, וראה עה"פ חקנד ע' רכב ואילן. (3) אות"ח פרשתנו ע"פ חלס, חמד, כרך ה' ע' איתקא, ועוד, וראה גם אות"ח במדבר חספת ע' איתקא ואילן. (4) סופה לך, ב. במדבר"י ס"ו, ח.
- תחומה ד-ה, הובא כפ"ש ע"ש 5, עקב ח, ג. (5) תהלים קד, יד. (6) יכמת סא, ב. (7) אחור יח, ג. תו"כ שם, וראה לק"ח ע"ש ח"ב ע' 162. (8) בשלח סו, ד. לה. (9) פבילתא רל"ש בשלח שם, (10) בשלח פ, ו. פרש"י חקנד כ, ב.

חקנד כ, ב.

הוא בדיק. מעשינו. לשון מעשיו על הצדקה...
וכ"ש מעשה כפשוטו. ועבודתו. כתי' עבודה עבד. והכזית השלמות
דעבד. עבד נאמן (כמבואר בהמשך חז"ס 361). נבוא בקרוב ממש על
הנאציה ע"י גורל ראשון הוא גורל אחרון 37. משה עבד 38. וחד עבד
נשא קמץ לעצמם 39. כביאח משיח דקמץ.

עשו סרלות ועלו שם כו'. שמוס הו"ע המקיפים. וע"י הכיטוף מנצחים
כתי' המקיפים שלמעלה אבהי' הדיבור. כתי' הכתר (הקדמה נעשה
כנשמע). ובנפש האדם היא כתי' רע"ד. שלפי אמור 24, לית מחשבה
הפיסא כו' אצל נפס איהו ברעותא דליבא.

וזהו מה שממשיר ירשנו אותה דע"י העבודה קמסה יורשים את
הניצוצות דחיה 25, למ"ש 26, היא את עשו קיעב, ואהוב את
יעקב ואת עשו שנאמר ג'. דהניצוצות דהוה ירדו קמסה מטה יותר,
למה מוכני ששולם הוא למעלה מעלה ביותר. וע"ד שהוא בעולם
החיקוק גומא (וכנ"ץ) דמוצא פל ה' שבכחם שלש קמעה ממוצא פל
ה' שבאדם. והנה ע"ז הוא בהניצוצות שגפשו קמסה ביותר על צאק
ננעל, שהיא מהמקופקיות שבאצות. ששרשם קמעה מעלה ביותר.
וכמאמר כל הגבורה ביותר יורד קמסה ביותר.

וזהו מה שעושים מאין כנען-ארץ אשר ה' אלקיך דורש אותה חמיר
עני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה 14, חיינו.
שממשיכים ונקי כוח שאין שום הפרש בין ראשית צארות ואמצע.
אף הוא חמיר כתי' לא שניתי. שזה נמשך ע"י החידה שבנפש שהיא
מקבלת מבחי' יחיד (כמ"ש בעץ חיים 27).

7) חקצין בעבודת האדם. הנה כל יום בחולתה ויום אחרים מודה אני
כו'. ואח"כ מתקצרים כל התפלה על חקצת העמידה שהיא
נעבדא קמי מרי 28, וע"י חקצתה כתי' חקצתה וביטול מודה אני
והודו לה' ובחנה העמידה. ממשיכים כתי' הביטול כלל היום. מביח
הכנסת כתי' המודיע 29, ועד חנוגה בהם מנגז דרך ארס 30, דכל
מעשיר לשם שמים ובכל דרכיך דעוהו 31, שבכל הענינים הארציים הוא
מעשיר מבחי' הביטול החודתה.

8) וע"ז נבוא לקיום חילוד, כי תבואו אף ארץ גו 32, בלשך זית
שיכנסו לארץ 33, כי ע"י מעשינו ועבודתנו במשך זמן הגלות.
דלשון זה (מעשינו ועבודתנו) שכתב רבינו חזקו בתניא קדושא 34

24) ראה ת"ז בהקדמה ד"ה פתח אליהו. ח"ג רמ"ג. כ. סה"ט קומטרס ת"א
ל. א. וראה ספר הערכים-הבי"ד כרך א ע' תריג. 25) ראה מה"ט קומטרס ת"ב
שס, סע"א ואילך. 26) פלאכי א. ב. 27) ראה ש"י סע"ה. סע"ב פ"א.
28) שבת י. א. א. 29) ברכות 18. א. א. 30) שם לה. ב. 31) אבות פ"ב מ"ב.
משלי ג. ו. מ"ש ע"א ח"ה. וראה לק"ש ח"א ע' 907. ח"ו ע' 196.
32) מרשנו טו. ב. מ"ש"י שם. 33) רש פל"ז.
34) רש פל"ז.

35) ב"י למור י"ד סז"ט ח"ה. וראה לק"ש ח"ב ע' 238. 36) שם ח"ב ח"ה ע' 11.
שם ואילך. 37) ראה שמו"ר פ"ב. ז. ח"ה א רמ"ג. א. שער המפיקים פ' ותי.
38) פלאכי ז. כב. וע"ד. 39) חקצתה ח"ב.